KAVARSKAS

Linas Kvizikevičius,
Pavel Vutkin

Kavarsko šaltinio aplinka

2011 m. Kavarsko šaltinio, vadinamo Švento Jono šaltiniu (UK 32645), aplinkoje (Anykščių r., Kavarsko sen.) atlikti žvalgomieji tyrimai, susiję su šioje teritorijoje vyksiančiais šaltinio renovacijos ir aplinkos sutvarkymo bei viešosios poilsio zonos įrengimo darbais. Iki šiol Kavarsko miestelio archeologai netyrinėjo.

Žvalgomieji tyrimai vyko miestelio R dalyje, parkelyje prie Šv. Jono šaltinio, kalvotoje ir pelkėtoje vietoje. Jų metu ištirti 6 šurfai po 1 m^2 – iš viso 6 m^2. *Šurfas 1* kastas parkelio ŠV dalyje, arčiausiai įėjimo į jį, bevardės parkelio gatvės (į R nuo Šaltinio gatvės) P pusėje. Jo viršutiniame sluoksnyje rastos XVII–XX a. keramikos šukės ir geležinė vinis. Apatiniame juodos spalvos žemės horizonte aptikta tik gyvulių kaulų fragmentų (1 pav.). *Šurfas 2* tirtas į ŠR nuo šurfo 1, į Š nuo bevardės parkelio gatvės. Jo viršutiniame sluoksnyje rasta daug XX a. II pusės atliekų – plytų gabalų, čerpių fragmentų, butelių – šioje vietoje buvo užkastos iš miestelio ligoninės atvežtos šiukšlės. Žemiau buvo kasamas juodos spalvos žemės sluoksnis, analogiškas aptiktam šurfe 1. Jame irgi rasta gyvulių kaulų fragmentų. *Šurfas 3* kastas į PR nuo šurfo 2, į V nuo bevardės parkelio gatvės. Jame rastas neaiškus metalinis dirbinys. *Šurfas 4* kastas į PR nuo šurfo 3, į R nuo bevardės parkelio gatvės. Jame jokių radinių ir archeologiškai vertingų sluoksnių nerasta. *Šurfas 5* kastas į PV nuo šurfo 4, į V nuo bevardės parkelio gatvės, į Š nuo laiptų, *šurfas 6* – į PR nuo šurfo 5, į V nuo bevardės parkelio gatvės, į P nuo šaltinio. Šiuose šurfuose rasta tik XIX–XX a. keramikos šukių. Iš viso šurfuose buvo fiksuoti nuo 20 cm (šurfe 3) iki 1,7 m (šurfe 2) storio 2–7 horizontų kultūriniai sluoksniai.

1 pav. Šurfas 1 iš R. P. Vutkin nuotr.
Fig. 1. Test pit 1 from the E.

The Field Evaluation near Kavarskas Spring in Kavarskas

In 2011, an evaluation was conducted near Kavarskas spring in the town of Kavarskas (Anykščiai District). Six test pits (a total of 6 m^2) were excavated in the town park on the town's east side. Test pit 1 (Fig. 1) contained several fragments of 17th–20th century pottery, test pits 2 and 3 only 20th century layers, test pit 4 nothing, and test pits 5 and 6 several fragments of 19th–20th century pottery.